

Motion till riksdagen 2013/14:Ju297

av **Shadiye Heydari (S)**

Kriminalitet och förebyggande åtgärder

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förbättra och utveckla övergången mellan anstalten, frigivningen och hemmet samt se över möjligheten att utforma någon form av handlingsprogram så att man inte lämnas ensam.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att finna metoder som är möjliga att generalisera i ett fortsatt arbete med att öka möjligheten till revansch för individer som av en eller annan anledning har behov av detta.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att de elever eller personer som har avtjänat sitt fängelsestraff och som deltar i återfallsförebyggande verksamhet ska nå den nivå i utbildningshierarkin som de vid ingången hade satt som mål.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att samla, överföra och utbyta erfarenheter med gymnasieskolorna.

Motivering

Varje dag utsätts tusentals personer i Sverige för brott av olika slag. Samhället måste ta sitt ansvar och markera att brott inte accepteras.

Fängelse är samhällets sätt att straffa människor som begår dessa allvarliga brott. Det är därför viktigt att samhället satsar mer på förebyggande arbete så de som har avtjänat sitt fängelsestraff inte återfaller i kriminalitet. En hjälpande hand behövs alltid i början.

Var och en har rätt att utifrån sin livssituation, sina förutsättningar, val och önskningar få utvecklas till den nivå som för individen är möjlig att uppnå. Samhällets roll är att ge förutsättningar så att detta kan genomföras.

Fel! Okänt namn på

Enligt Brottsförebyggande rådets statistik återfaller omkring 40 procent av dem som har lagförts för brott i ny brottslighet inom tre år.

Regeringen anser också att återfallen i brottslighet måste minska. Kriminalvården har tillsammans med andra delar av samhället en central roll i detta arbete. Målet med det återfallsförebyggande arbetet är att deltagande elever eller personer som avtjänat sitt fängelsestraff ska nå den nivå i utbildningshierarkin som de vid ingången till fängelsevistelsen hade satt som mål.

Vi har som mål att finna metoder som är möjliga att generalisera i ett fortsatt arbete att öka möjligheten för ett nyttigt återgående för individer som av en eller annan anledning har behov av detta.

Andra främjande tillvägagångssätt är att skapa en organisation för att samla erfarenheter av distansundervisning till relativt snävt formulerade målgrupper samt samla, överföra och utbyta erfarenheter med gymnasieskolorna.

En enskild individ med realistiska mål för sin framtid är en individ som är på väg tillbaka in i samhället för att så småningom axla det ansvar och ta del av de förmåner som det innebär att vara en medlem av samhället. Detta kanske under förutsättning att samhället finns med och stöttar dessa personer under processen fram till målet så att de inte återfaller i kriminalitet.

Förutom socialtjänsten så finns det frivilliga organisationer som Kris (Kriminellas revansch i samhället) som riktar sig till före detta kriminella eller missbrukare som bestämt sig för att bryta med sitt gamla liv och försöka ta tillbaka en plats i samhället. Tanken är att hjälpa människor som frigges från fängelset att hålla sig borta från kriminalitet och droger. Samhället bör och måste hjälpa dessa människor som lämnar fängelset och vill tillbaka till det liv de levde innan de hamnade i fängelse. Förutsättningen är dock att de har en önskan och vilja att reparera sitt tidigare liv efter en oavslutad skolgång.

En människa som av en eller annan orsak dömts, avtjänat sin dom och har en uppriktig vilja att ta plats och finnas med i ett sammanhang i det accepterande samhället har i dag små möjligheter att på egen hand nå framgång i sina förehavanden. Trots att glädjen att lämna anstalten är stor kan återvändandet till ett normalt liv kännas svårt. Det kommer en tid då man måste möta den verkliga vardagen, en vardag som ofta betyder en vandring mellan tv:n, datorn och kylskåpet på grund av avsaknaden av jobb att gå till. I längden är det svårt att fördriva dagarna och inte söka sig tillbaka till sitt normala och gamla liv. Det gamla livet kan i de flesta fall inte ha varit bra, men det var ändå ett sammanhang som man kunde finna sin tillvaro i.

De individer som inte har tillräckliga skolbetyg att visa upp kan ha små möjligheter att få ett arbete. Har man dessutom några års fängelse i sin cv så begränsas möjligheten ytterligare. Det finns ingen garanti att en frigiven efter kompletterad utbildning får ett arbete. Vad personen däremot får är ett bevis på att denne kan lyckas i sina föresatser och förhoppningsvis inspireras till ytterligare mål.

Det är också viktigt att förebygga och förhindra så att den enskilde inte återfaller i kriminalitet. Därför är det viktigt att det finns en övergång mellan anstalten och hemmet, samt någon form av handlingsprogram så att man inte lämnas ensam. Kunskap och utbildning har en avgörande roll för många för att få någon typ av arbete eller sysselsättning. Utbildning är inte alltid en

Fel! Okänt namn på

garanti, men ett fundament i revanschen. Många av dem som avtjänat sitt fängelsestraff har dålig erfarenhet av skolan. I vissa fall kan det betyda att de delvis eller helt saknar grundläggande skolkunskaper.

Alla människor har en plats att fylla. Ingen människa ska känna utanförskap och känna att hon eller han inte duger. Det är därför samhällets ansvar att jobba i förebyggande syfte och underlätta och visa vägen tillbaka till ett normalt liv.

Stockholm den 26 september 2013

Shadiye Heydari (S)